

Solotentoonstelling Eric Vandamme - "Inside/Outside", 2011 (Bonheiden, GC 't Blikveld)

Eric Vandamme, een wereld in stilte

Eric Vandamme en zijn werk dwingen bewondering af. Hij is al jaren in alle stilte bezig aan een consistent oeuvre. Hij wijkt niet van zijn weg af, laat zich niet afleiden en nog minder verleiden tot luidruchtige trends of momentane modes.

Alles begon met een microscoop die hij op elfjarige leeftijd cadeau kreeg. Een onbekende wereld opende zich voor zijn ogen. Onder het allesziende oog van de microscoop maakte Eric kennis met een piepklein universum dat eindeloos uitdeinde. De fascinatie voor de micro-organische wereld week niet. Omstreeks 2003 krijgt zijn eigenzinnig oeuvre definitief gestalte. De eerste werken zijn kale landschappen met kegels en zwevende vormen. Met de cellenrasters zet hij de eerste stappen in de organische wereld. Eric brengt het moment nooit letterlijk in beeld. Hij laat nog veel te raden over.

Volgens mij schuilt hierin de sterkte van de schilderijen en tekeningen van Eric Vandamme: de ruimte die hij de toeschouwer laat om zijn verbeelding te laten werken. Sinds enkele jaren kijkt Eric weer microscoopsgewijs naar de wereld achter de schermen en onder de oppervlakte. Hij verzamelt gretig macro-opnames van cellen en organismen via internet en knipsels. Met deze ruwe bouwstenen gaat hij aan de slag. Hij manipuleert ze, rekt ze uit, vervormt ze, schuift ze in elkaar. Een nieuw beeld ontstaat, het zijne.

Nu eens verdwijnt hij in de cellenstructuur, net als in "Fantastic Voyage", de film van de reis door het menselijk lichaam. Zelfs een doodzieke cel krijgt in het brein en onder de hand van de kunstenaar een aantrekkelijke gedaante. Een andere keer neemt hij afstand van die glibberige materie en groeit het organisme uit tot een landschap, golvend en deinend als een woestijn. Met de toepassing van de false-color-techniek is het voor het eerst dat de smeulige textuur van de innerlijke mens voelbaar wordt. Het gebeurt al eens, bij het bewonderen van kleurrijke ingewanden, dat mijn maag raar begint te draaien. Wat enkel maar pleit voor de overtuigende illusie die Eric te voorschijn tovert.

Wat ik persoonlijk ook sterk waardeer in het werk van Eric Vandamme is het degelijke vakmanschap. Eric kan verdomd goed schilderen en tekenen. Maar nooit verwordt het tot holle virtuositeit. Het geduldige schilderwerk in olieverf geeft een bijzondere diepte aan het bizarre beeld. Ook het houtskool hanteert hij op eenzelfde subtiele wijze waarbij het modelé van de organismen treffend wordt gevat. En ook met acrylverf kan hij in de kleine schilderijtjes goed uit de voeten. Toch loopt Eric nergens in de val van de al te gemakkelijke mimesis. Illusie zet ons op het verkeerde been, laat ons twijfelen en opnieuw kijken.

De wereld van Eric stemt ons nooit somber of triestig. Eric kijkt er indringend maar met een afstandelijke sereniteit naar. Als een ingetogen chirurg bewerkt hij de levende materie zonder deze met zijn scalpel aan flarden te snijden. Een strenge en abrupte beelduitsnede wordt het nooit. Als beschouwer word je niet ongevraagd met

je neus op de kille feiten gedrukt. Zijn composities nemen de tijd om zich rustig aan ons kenbaar te maken en dringen zich nooit op. De rustige natuur die Eric mij lijkt, weerspiegelt zich in zijn schilder- en tekenwerk. Maar ook de weloverwogen ernst laat zich voelen.

Eric is ook een van die weinige kunstenaars die zowel op piepklein formaat als op grotere schaal weet te overtuigen. Het kleine werkje is geen reductie van het grote dat al evenmin een blow up is van het kleine ding. Bij het ene verrast de intieme blik van een stilleven. Met de grotere broer is er plaats voor beschouwende meditatie in het landschap.

Frank Huygens, conservator Design museum Gent
25 maart 2011